

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 ianuarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Constantin Gurschi,

judecători – Liliana Catan și Ion Arhiliuc,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Meriacri Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2013, în cauza penală privindu-l pe

Meriacri Mihail Constantin, *născut la 01 decembrie 1963, originar și domiciliat în s. Văsieni, r-nul Ialoveni.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.10.2012 – 05.04.2013;

Instanța de apel: 02.05.2013 – 17.06.2013;

Instanța de recurs: 23.10.2013 – 22.01.2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 05 aprilie 2013, Meriacri M., a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 157 CP, la 1 (unu) ani închisoare, cu aplicarea art. 90 CP, pedeapsa i-a fost suspendată pe un termen de probă de un an.

Acțiunea civilă înaintată de Pogor M., privitor la încasarea prejudiciului moral a fost admisă parțial, cu dispunerea încasării de la Meriacri M. în beneficiu lui Pogor M., a sumei de 5000 lei, în rest acțiunea civilă a fost respinsă, ca neîntemeiată.

Acțiunea civilă cu privire la încasarea prejudiciului material a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, în fapt, că Meriacri M., la 25.06.2012, aproximativ la orele 24.00, a pătruns în gospodăria cet. Pogor M. amplasată în s. Văsieni, r-nul Ialoveni, unde în procesul unei cerți apărute în urma unor relații ostile între aceștia, Meriacri M. i-a aplicat lui Pogor M. lovituri

cu mâinile în regiunea feței, în urma cărora ultimul și-a pierdut echilibrul și a căzut jos peste un cărucior și ca rezultat și-a fracturat piciorul, adică a primit leziuni corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 157 CP – *vătămarea medie a integrității corporale sau a sănătății cauzată din imprudență*.

Prin rechizitoriu inculpatului Meriacri M. i s-a înaintat învinuirea în baza art. 152 alin. (1) CP.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare în termenul și modul prevăzut de art. 401- 402 CPP, a fost atacată cu apel de către inculpat, în care solicită, casarea sentinței Judecătoreiei Ialoveni din 05.04.2013 cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acesta să fie achitat de infracțiunea imputată.

În argumentarea apelului declarat, apelantul a invocat că instanța de fond a pronunțat o sentință ilegală de condamnare în privința sa, în baza art. 157 CP și a luat în considerație doar declarațiile părții vătămate Pogor M. și soției acestuia, Pogor A., care urmau, după părerea apelantului, să fie apreciate critic de instanță, dat fiind că dînșii sunt părți cointeresate pe dosar.

De asemenea, s-a menționat că, la caz, nu este cert stabilit că cauzarea leziunilor corporale medii la partea vătămată, potrivit raportului de expertiză medico-legală, au fost provocate de inculpat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2013, s-a respins, ca nefondat, apelul inculpatului Meriacri M., cu menținerea sentinței judecătoreiei Ialoveni din 05 aprilie 2013, fără modificări.

5. În argumentarea deciziei adoptate, instanța de apel a statuat că starea de fapt reținută de către prima instanță în sarcina inculpatului Meriacri M., în baza art. 157 CP și expusă, conform prevederilor legii, în sentința atacată, a fost probată la judecarea cauzei și în instanța de apel. La fel, Colegiul penal, a constatat că instanța de fond corect a reținut că afirmațiile inculpatului cu referire la faptul că în cadrul urmăririi penale a fost impus să-și recunoască vina de către colaboratorii de poliție, nu și-au găsit confirmare dat fiind faptul că în urma controlului efectuat prin ordonanța din 11.02.2013, s-a dispus neînceperea urmăririi penale.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei în privința inculpatului Meriacri M., instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 61, 75 CP, luând în considerație gravitatea infracțiunii comise, motivul comiterii, persoana celui vinovat, circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, pedeapsa având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Totodată, instanța de apel nu a reținut în defavoarea inculpatului Meriacri M., nerecunoașterea vinovăției de către acesta, deoarece potrivit art. 66 alin. (4) CPP, exercitarea de către învinuit, inculpat a drepturilor de care dispune sau renunțarea lui la aceste drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul lui și nu poate avea consecințe nefavorabile pentru el. Învinuitul, inculpatul nu poartă răspundere pentru declarațiile sale, cu excepția cazului în care el a făcut un denunț intenționat fals că infracțiunea a fost săvârșită de o persoană care, de fapt, nu a avut atribuție la săvârșirea ei, precum și în cazul în care a făcut declarații false sub jurământ.

La fel, s-a statuat că instanța de fond corect a apreciat critic depozițiile martorilor Panfil E., Vrabie V. și Meriacri N., care au declarat precum că Pogor M. avea fracturat piciorul pînă la conflictul cu inculpatul Meriacri M., deoarece aceste persoane sînt apropiate inculpatului și se află în relații ostile cu partea vătămată Pogor M., nu au fost martori oculari la cele întîmplate, dar dispun de informație obținută de la alte persoane. Mai mult ca atît, declarațiile acestor martori nu corespund probelor administrate, adică a declarațiilor părții vătămate, raportul de expertiză, cît și declarațiilor inculpatului Meriacri M., date în cadrul urmăririi penale, unde el de fapt a recunoscut că în procesul unei cerți l-a îmbrîncit pe Pogor M. și acesta a căzut jos pe un cărucior. (f.d. 16, 37)

Astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că pentru corectarea și reeducarea lui Meriacri M. este necesar de aplicat o pedeapsă, cu privațiune de libertate, însă, cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

Referitor la soluționarea de către instanța de fond a acțiunii civile înaintată de partea vătămată Pogor M. privind încasarea prejudiciului material și moral, aceasta corect a fost admisă parțial, fiind dispus încasarea de la inculpat a prejudiciul moral cauzat, iar în ce privește încasarea prejudiciului material, acțiunea a fost admisă în principiu, însă soluționată separat în procedură civilă, deoarece partea vătămată nu a prezentat probe în confirmarea acestei acțiuni.

În consecință, Colegiul penal a constatat că motivele indicate în apel nu pot servi drept temei de admitere a cererii de apel declarate de inculpatul Meriacri M., motiv pentru care acesta urmează a fi respins ca nefondat.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Meriacri M., prin care se solicită casarea acesteia, cu dispunerea încetării procesului penal în privința sa.

În motivarea cerințelor, inculpatul invocă că instanța de fond, la pronunțarea sentinței de condamnare, s-a bazat pe declarațiile părții vătămate Pogor M. și soției sale Pogor A., precum că, Meriacri M. l-a lovit cu pumnii în față și de la ce el a căzut jos peste un cărucior și și-a fracturat piciorul stîng, însă recurentul consideră

că instanțele urmau să aprecieze critic declarațiile dînșilor, dat fiind că aceștia sunt părți cointeresate pe dosar.

De asemenea, a fost menționat că, instanțele ierarhic inferioare s-au bazat pe raportul de expertiză medico-legală nr. 2215/D, fără a constata toate întrebările puse expertului și fără a elucida pe deplin toate circumstanțele cu privire la vătămarea lui Pogor M..

Mai mult ca atît, raportul de expertiză medico-legală prevede că, *„posibilitatea producerii leziunilor corporale în rezultatul căderii libere a părții vătămăte se exclude”*, dar conform materialelor cauzei respective - partea vătămăta a căzut jos și nu s-a clarificat de unde a apărut trauma. Raportul de expertiză medico-legală dat, nu este suficient de clar și complet, nu elucidează pe deplin circumstanțele în care au fost cauzate leziuni corporale lui Pogor M, concluziile expertului nu sunt întemeiate, există îndoieli în privința lor, deoarece au fost efectuat după 9 zile de la momentul cînd se presupune că a fost săvîrșită infracțiunea dată, prin urmare, acesta nu poate sta la baza condamnării inculpatului Meriacri M.. Or, sub acest aspect urma să fie studiată și cartela medicală din staționar de la spitalul raional Ialoveni, care ar fi putut sta la baza condamnării inculpatului.

Recurentul menționează că, potrivit materialelor cauzei, s-a statuat că dînșul intrînd în gospodăria părții vătămăte l-a lovit pe acesta cu pumnul în regiunea feței, dar nu este nici un act medical ce ar confirma careva leziuni corporale în regiunea feței părții vătămăte, chiar și martorul principal - soția părții vătămăte - nu era martor ocular la cearta dintre inculpatul Meriacri M. cu partea vătămăta, totuși declarațiile acesteia au fost puse la baza condamnării inculpatului.

În continuare, inculpatul apreciază că toate probele administrate sunt indirecte și cad sub incidența prevederilor art. 8 alin. (3) CPP, care stipulează expres că *„concluziile despre vinovăția persoanei de săvîrșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului”*.

Conform art.10 alin. (1) CPP *„toate organele și persoanele participante la procesul penal sînt obligate să respecte drepturile, libertățile și demnitatea persoanei”* și conform alin. (2) al aceleiași norme: *„limitarea temporară a drepturilor și libertăților persoanei și aplicarea de către organele competente a măsurilor de constrîngere față de ea se admit numai în cazurile și în modul strict prevăzute de prezentul cod”*.

În cazul dat, instanța de judecată s-a bazat pe declarațiile date în cadrul urmăririi penale precum că, la sectorul de poliție, Meriacri M. a recunoscut că l-a lovit pe partea vătămăta în urma căreia acesta a căzut jos și și-a fracturat piciorul.

Faptul dat confirmă că Meriacri M. a fost impus să dea aceste declarații, încălcându-se prevederile art.10 CPP.

Conform art. 93 alin. (3) CPP *„elementele de fapt pot fi folosite în procesul penal ca probe dacă ele au fost dobândite de organul de urmărire penală sau de altă parte în proces, cu respectarea prevederilor prezentului cod”*.

Explicațiile luate la poliție de la Meriacri M. au fost luate cu încălcare prevederilor art. 17 CPP, dreptul la apărare și prevederile art. 94 alin. (1) pct. 2) CPP *„prin încălcarea dreptului la apărare al bănuțului, învinuțului, inculpatului, părții vătămăte, martorului”*. Aceasta probă este una din cele principale care a fost pusă la baza sentinței și a dus la condamnarea lui Meriacri M..

În drept, recursul ordinar declarat se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) al CPP.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, pentru următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) CPP, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 CPP, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din textul recursului declarat, se constată că recurentul invocă drept temei prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) CPP, iar potrivit acestei norme, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara o eroare de drept, comisă de aceasta, atunci când faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Sub acest aspect, se enunță și prevederile pct. 18 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție din 30.10.2009 *„Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”*, potrivit căreia *„... erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material”*.

Însă, pentru o atare concluzie, trebuie să se țină seamă de fapta săvârșită și cum aceasta a fost stabilită de către instanța de apel și dacă această faptă a fost încadrată în norma penală corectă, iar dacă fapta s-a încadrat într-o altă normă penală, înseamnă că acesteia i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Potrivit art. 113 alin. (1) CP, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei

prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii prevăzute de norma penală.

Din textul deciziei recurate, se constată că instanța de apel, a cercetat toate probele prezentate și le-au apreciat din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității acestora și care, în ansamblul lor, au confirmat vinovăția inculpatului Meriacri M., de săvârșirea infracțiunii incriminate. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul hotărârii recurate și temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe, instanța de recurs nu a stabilit.

Astfel, instanța de apel a constatat că Meriacri M., la 25.06.2012, aproximativ la orele 24.00, a pătruns în gospodăria cet. Pogor M. amplasată în s. Văsieni, r-nul Ialoveni, unde în procesul unei certii apărute în urma unor relații ostile între aceștia, Meriacri M. i-a aplicat lui Pogor M. lovituri cu mâinile în regiunea feței, în urma cărora ultimul și-a pierdut echilibru și a căzut jos peste un cărucior și ca rezultat și-a fracturat piciorul, adică a primit leziuni corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Instanța de recurs apreciază ca fiind corectă situației de fapt, stabilită de către instanțele ierarhic inferioare, precum și, calificarea infracțiunii reținute în sarcina inculpatului, după semnele componenței infracțiunii prevăzute de art. 157 CP.

Vătămarea medie a integrității corporale este o infracțiune materială și se consideră consumată din momentul producerii vătămărilor medii a integrității corporale sau a sănătății.

Latura obiectivă a vătămării medii a integrității corporale sau a sănătății din imprudență se exprimă prin:

-fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau inacțiunea de cauzare a vătămării medii a integrității corporale sau a sănătății;

-urmările prejudiciabile sub formă de vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății;

-legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Latura subiectivă a infracțiunii respective constă în vinovăția sub formă de imprudență. Tipul imprudenței – neglijența sau încrederea exagerată, nu contează la calificarea faptei.

Or, reieșind din circumstanțele faptei, constatate de instanțele ierarhic inferioare, acțiunile inculpatului Meriacri M. corect au fost încadrate juridic în baza art. 157 CP, deoarece din probatoriu administrat și verificat în cadrul ședințelor de judecată de către instanțe, s-a stabilit cu certitudine că leziunile corporale medii i-au fost cauzate lui Pogor M., nu în rezultatul aplicării loviturilor cu mâinile în regiunea feței, dar în rezultatul pierderii echilibrului de către partea vătămată și căderii acestuia peste căruciorul de fier, care se afla în preajma sa, iar în urma căderii partea vătămată și-a fracturat piciorul stîng.

Prin urmare, aceste circumstanțe confirmă cu certitudine că inculpatul a cauzat părții vătămate leziuni corporale medii nu intenționat, dar din imprudență.

Astfel, inculpatul în timpul certii, lovindu-l pe partea vătămată Pogor M. nu a prevăzut că dînsul va cădea jos și, în rezultatul căderii, își va fractura piciorul, deși putea și trebuia să prevadă aceasta, acestea fiind împrejurări care indică la formă de imprudență a vinovăției inculpatului.

În atare circumstanțe, raportînd cele enunțate la speța în cauză, Colegiul penal menționează că instanțele de judecată corect au concluzionat, că Meriacri M. a săvîrșit infracțiunea de vătămare medie a integrității corporale cauzată din imprudență.

Această statuare rezultă și din declarațiile inculpatului, date la faza urmăririi penale (f.d. 37), potrivit cărora dînsul a afirmat că: *„După ce le-am făcut observație ei au început ca să mă numească cu cuvinte necenzurate. Eu m-am enervat și i-am făcut lui Pogor M. o îmbrîncitură și el a căzut jos.”*

Ulterior, din declarațiile anexate la procesul-verbal al ședinței de judecată din 28 ianuarie 2013, se constată că inculpatul își modifică declarațiile date în cadrul urmăririi penale și afirmă că în noaptea de 24 spre 25 iunie 2012, careva lovituri lui Pogor M. nu i-a aplicat și consideră că partea vătămată și-a fracturat piciorul stîng în alte circumstanțe, de aceea nu se consideră vinovat de cele imputate.

Instanța de recurs, menționează că corect s-a statuat de către instanța de fond și apel asupra aprecierii critice a declarațiilor inculpatului, precum că, în cadrul urmăririi penale a fost impus să-și recunoască vina de către colaboratorii de poliție, ceea ce nu și-a găsit confirmarea în urma controlului efectuat și prin ordonanța din 11.02.2013 s-a dispus neînceperea urmăririi penale pe acest fapt.

De asemenea, just s-a statuat că instanța de fond a apreciat critic depozițiile martorilor Panfil E., Vrabie V. și Meriacri N., care au declarat precum că Pogor M. avea fracturat piciorul pînă la conflictul cu inculpatul Meriacri M., deoarece aceste persoane sînt apropiate inculpatului și se află în relații ostile cu partea vătămată Pogor M., nu au fost martori oculari la cele întîmplute, dar dispun de informație obținută de la alte persoane. Mai mult ca atît, declarațiile acestor martori nu corespund probelor administrate, adică a declarațiilor părții vătămate, raportul de expertiză, cît și declarațiilor inculpatului Meriacri M., date în cadrul urmăririi penale, unde el de fapt a recunoscut că în procesul unei certii l-a îmbrîncit pe Pogor M. și acesta a căzut jos pe un cărucior de fier.

Prin urmare, Colegiul apreciază drept nefondate și declarative argumentele recurentului privitor la faptul că inculpatul nu l-a lovit pe Pogor M., ci doar a vorbit cu dînsul în seara cînd a fost săvîrșită infracțiunea.

Referitor la criticele invocate de recurent că instanțele ierarhic inferioare la adoptarea hotărîrilor s-au bazat doar pe declarațiile părții vătămate Pogor M. și

soției sale Pogor A., precum că, Meriacri M. l-a lovit cu pumnii în față și de la ce el a căzut jos peste un cărucior și și-a fracturat piciorul stîng, însă se consideră că acestea urmau să fie apreciate critic, dat fiind că sunt părți cointeresate pe dosar, Colegiul menționează următoarele.

Așadar, în ceea ce privește faptul dacă o asemenea situație reprezintă o eroare de drept, Colegiul menționează că, în conformitate cu art. 93 alin. (2) CPP, declarațiile părții vătămate și ale inculpatului se consideră probe egale, legea nu stipulează că dispozițiile părții vătămate au prioritate față de cele ale inculpatului, iar instanța de judecată, avînd în vedere egalitatea părților în proces, este obligată să asigure cercetarea tuturor circumstanțelor cauzei și probele prezentate de părți, în egală măsură, ca, ulterior, să le dea acestora o apreciere obiectivă și sub toate aspectele.

Din analiza prevederilor legale menționate și în raport cu decizia recurată, Colegiul conchide că instanța de apel a respectat această obligație, a apreciat în mod obiectiv atît declarațiile părții vătămate, cît și ale inculpatului, care și-au găsit confirmarea prin alte probe recercetate în cadrul ședințelor instanței de apel. După cum rezultă din textul deciziei, instanța de apel a descris conținutul acestor probe în modul în care dînșii au relatat informațiile cunoscute de ei, referitor la infracțiunea prevăzută de art. 157 CP și le-a dat o apreciere obiectivă și corectă.

Cu privire la chestiunea de apreciere a probelor dată de instanțele ierarhic inferioare, invocată de recurent, Colegiul penal menționează că procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt a cauzei, iar stabilirea acesteia este de competența instanței de fond. Prin urmare, în lumina jurisprudenței constante a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) CPP, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

De asemenea, Colegiul reține că criticile formulate de recurent au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de fond și apel și, căroră instanțele de judecată ierarhic inferioare, le-au dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, avînd în vedere și faptul că verificînd hotărîrea atacată în raport cu prevederile art.424 alin.(2) CPP, temeiuri de casare a hotărîrii atacate, nu s-au stabilit.

În consecință, instanța de recurs nu constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea hotărîrilor atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicată inculpatului, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea

acestua și pericolul social al infracțiunii săvârșite și fapta săvârșită corespunde încadrării juridice a normei penale în baza căreia inculpatul a fost condamnat.

8. Pentru aceste considerente, în temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) CPP, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Meriacri Mihail Constantin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2013, în propria cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 februarie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Liliana Catan

Ion Arhiliuc